

Luukkainen ym.: Ehdotus laiksi arvonnisäverolain 83 §:n muuttamisesta

Eduskunnalle

ALOITTEEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Lakialoitteessa ehdotetaan, että arvonnisäverolain 83 §:ssä säädetty marginaaliverotusmenettely laajennettaisiin koskemaan myös käytetyn tavaran myyntiä kotimaisen teollisuuden raaka-aineeksi sekä käytetyn tavaran osien edelleenmyyntiä. Lakialoite liittyy piakkoin ajankohtaiseksi tulevaan hallituksen esitykseen arvonnisäverolain muuttamisesta. Toisin kuin vuoden 1994 toiseen lisätalousarvioon on kirjattu, hallituksen esitystä ei vielä ole annettu eduskunnalle.

Aloite on samansisältöinen kuin arvonnisäverolain eduskuntakäsittelyssä joulukuussa 1993 sekä lakialoitteessa n:o 6 tekemämme 83 §:n muutosesitykset. Valtiovarainvaliokunnalle antamassaan lausunnossa valtiovarainministeriö on pitänyt ehdottamaamme pykälämuotoilua hyväksyttävänä.

PERUSTELUT

Arvonnisäverolain 83 §:n mukaan käytetyn tavaran myyntiin voidaan soveltaa marginaaliverotusmenettelyä, jossa vero kohdistuu käytetyn tavaran kauppiaan myyntimarginaaliin. Tämä on toteutettu siten, että käytetyn tavaran myyjälle on myönnetty oikeus vähentää 82 prosenttia verollista edelleenmyyntiä varten käytettynä ja verottomana hankitun tavaran ostohinnasta.

Näin määriteltynä vähennysoikeuden ulkopuolelle jäävät kierrätykseen kelpaavan tavaran ostot kotimaisen teollisuuden raaka-aineeksi. Vastaava vähennys voidaan kuitenkin tehdä käytetyn tavaran viennistä. Johdonmukaista on, että myös kotimaiseen käyttöön suoritettaviin ostoihin liittyy vähennysoikeus. Näin voidaan tukea kierrätystä ja uusiokäyttöä myös verotuksellisin ratkaisuin. Jätteiden hyötykäyttöön saaminen säästää yhteiskunnan kustannuksia jätehuollossa ja ympäristönsuojelussa, joten vähennyksellä on myös myönteinen taloudellinen vaikutus. Säännös ei avaa mahdollisuuksia veronkiertoon, koska tavara on käytettävä raaka-aineeksi. Säännöksellä estetään vain veron kertaantuminen. Liikevaihtoverolakiin, jonka arvonnisäverolaki korvaa, sisältyy säännös teollisuuden raaka-

aineen yleisesti käytettävän käytetyn tavaran vähennykelpoisuudesta.

Arvonnisäverolain 83 §:n 2 momentin mukaan vähennys on lisättävä veron perusteeseen, jos tavara otetaan muuhun käyttöön. Marginaaliverotus koskee siten vain käytetyn tavaran jälleenmyyntiä sellaisenaan tai enintään tavanomaiseen myyntikuntoon saatettuna. Säännöstä voidaan tulkita niin, että esimerkiksi käytettyjen autojen purkaminen ja saatujen varaosien kunnostaminen katsotaan sellaiseksi muutostyöksi, että oikeutta vähennyksen tekemiseen ei ole. Lääninverovirastoissa vastaavaa liikevaihtoveron säännöstä on tulkittu juuri näin. Varaosiin ja raaka-aineeksi meneviin auton osiin jää näin piileväksi veroksi alkuperäisen kuluttajan aikanaan maksama liikevaihtovero tai arvonnisävero. Piilevä verorasitus nostaa raaka-aineen ja varaosien hintaa. Tämä vaarantaa käytettyjen tavaroiden kierrätyksen ja uudelleenkäytön.

Kaksinkertaisella verotuksella vaikeutetaan myös ympäristönsuojelua. Autosta syntyvät ongelmajätteet, kuten akut ja jäteöljyt, käsitellään purkaamoissa asianmukaisesti. Jos autopurkamotoimintaa ei harjoiteta, romuautot ongelma-

jätteineen kasaantuvat kaatopaikoille ja luon-
toon.

Edellä esitetyillä perusteilla sekä autopurkaa-
mojen ja muiden käytetyn tavaran kauppaa har-
joittavien yritysten tasapuolisen verokohtelun
varmistamiseksi 83 §:n 2 momentin säännöstä on
korjattava siten, että vähennys voidaan tehdä

silloinkin, kun verottomana ja käytettynä ostettu
tavara myydään edelleen osiin purettuna.

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

*että Eduskunta hyväksyisi seuraavan la-
kiehdotuksen:*

Laki

arvonlisäverolain 83 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan 30 päivänä joulukuuta 1993 annetun arvonlisäverolain (1501/93) 83 § seuraavasti:

83 §

Veron perusteesta saadaan vähentää 82 pro-
senttia verollista edelleenmyyntiä tai teollisuuden
raaka-aineena käyttämistä varten käytettynä ja
verottomana hankitun tavaran ostohinnasta.
Kirjojen osalta vähennys on 89 prosenttia osto-
hinnasta. Vastaavat vähennykset saadaan tehdä
verotonta ulkomaille tai 70 §:n 1 momentin 8
kohdassa tarkoitetuille matkustajille tapahtuvaa
edelleenmyyntiä varten käytettynä ja verottoma-
na hankitun tavaran ostohinnasta.

Jos verollisena edelleenmyytäväksi hankittu

tavara, jonka ostohinta on 1 momentin nojalla
vähennetty, otetaan muuhun tarkoitukseen tai
jos tavaran edelleenmyyntiä koskevaan myynti-
tositteeseen on tehty myynnistä suoritettavaa ve-
roa koskeva merkintä, vähennetty määrä on li-
sättävä veron perusteeseen. Tässä momentissa
tarkoitettuna muuhun käyttöön ottamisena ei pi-
detä käytettynä hankitun tavaran purkamista
osiin ja osien edelleenmyyntiä.

Tämä laki tulee voimaan päivänä
kuuta 1994.

Helsingissä 4 päivänä toukokuuta 1994

Hannele Luukkainen
Tuulikki Hämäläinen

Jouni Backman
Asko Apukka

Pentti Lahti-Nuuttila